

170464^ง

จิตติมา โภคาประกรณ์ : ระบบรับยาต้านไวรัสเอดส์อย่างต่อเนื่องโดยเภสัชกรในผู้ป่วยติดเชื้อ
เอชไอวี ณ โรงพยาบาลเสนา. (ANTIRETROVIRAL REFILLING SYSTEM BY
PHARMACIST IN HIV INFECTED PATIENTS AT SENA HOSPITAL) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.
ดร.ภญ. พรอนงค์ อร่ามวิทย์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ภก. ทวีชัย พาทัน, 166 หน้า. ISBN 974-53-
1409-9

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของระบบการรับยาต้านไวรัสเอดส์ต่อเนื่องโดยเภสัชกรต่อ
ผู้ป่วยในด้านความพึงพอใจ ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และความร่วมมือในการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ โดยเป็นการ
วิจัยเชิงทดลองแบบวัดผลก่อนและหลังโดยไม่มีกลุ่มควบคุม ผู้ป่วยที่เข้าร่วมการศึกษาได้รับการส่งต่อจากแพทย์
และให้อยู่ในความดูแลของเภสัชกรเป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยระบบรับยาต่อเนื่องประกอบด้วย การให้ความรู้
เรื่องโรค การปฏิบัติตัว วิธีการใช้ยา การค้นหา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาจากการใช้ยา การส่งตรวจทาง
ห้องปฏิบัติการเพื่อประกอบการประเมินโรคติดเชื้อฉวยโอกาส ส่งใช้ยาเดิมที่ผู้ป่วยเคยได้รับและยารักษาโรคติด
เชื้อฉวยโอกาสที่ได้กำหนดไว้ การติดตามผลการรักษา และการส่งต่อผู้ป่วยไปพบแพทย์ในกรณีที่ไม่สามารถให้
การดูแลได้ตามแนวทางการปฏิบัติงานที่กำหนด ตัวแปรหลักที่ทำการศึกษาคือ คะแนนความพึงพอใจ คะแนน
ความรู้ และความร่วมมือในการใช้ยาของผู้ป่วย ตัวแปรรองที่ทำการศึกษาคือ น้ำหนักตัว โรคติดเชื้อฉวยโอกาส
ระดับเซลล์ซีดีโฟร์ จำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล และความพึงพอใจของแพทย์ต่อระบบรับยา
ต่อเนื่อง

ผู้ป่วยที่เข้าร่วมการศึกษาค้นสิ้นสุดการศึกษามีจำนวน 55 ราย อายุเฉลี่ย 36.18 ± 7.55 ปี หลังจากเข้า
สู่ระบบรับยาต่อเนื่องพบว่าผู้ป่วยมีคะแนนพึงพอใจ คะแนนความรู้ และร้อยละเฉลี่ยความร่วมมือในการใช้ยา
มากกว่าก่อนเข้าสู่ระบบรับยาต่อเนื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อ
ระบบรับยาต่อเนื่องน่าจะเป็นเพราะลดระยะเวลาในการรอ และความสะดวกรวดเร็วในการมารับยา

ในด้านประสิทธิผล พบว่าผู้ป่วยที่มารับยาในระบบรับยาต่อเนื่องนี้มีผลลัพธ์ทางคลินิกไม่ต่ำกว่าก่อนที่
จะเข้าระบบรับยา โดยเมื่อสิ้นสุดการศึกษาแพทย์ทุกท่านมีความพึงพอใจต่อระบบรับยาต้าน ไวรัสเอดส์อย่าง
ต่อเนื่อง และเห็นว่าควรจะมีระบบรับยาต่อเนื่องในผู้ป่วยโรคอื่นๆ โดยเภสัชกรต่อไปในอนาคต ดังนั้นระบบรับ
ยาต่อเนื่องโดยเภสัชกรสามารถเป็นอีกทางเลือกหนึ่งไว้รองรับบริการผู้ป่วยติดเชื้อเอชไอวี/ โรคเอดส์ที่จะมีเพิ่ม
มากขึ้นในอนาคต

170464

4676556933 : MAJOR CLINICAL PHARMACY

KEYWORD: HIV / REFILLING SYSTEM / PHARMACIST / ANTIRETROVIRAL

JITTIMA POKAPRAKORN : ANTIRETROVIRAL REFILLING SYSTEM BY PHARMACIST
IN HIV INFECTED PATIENTS AT SENA HOSPITAL. THESIS ADVISOR: ASST. PROF.
PORNANONG ARAMWIT, Pharm.D., Ph.D., THESIS COADVISOR: TAWEECHAI
PATUN, Pharm.D., 166 pp. ISBN 974-53-1409-9

The objective of this study was to determine the effects of antiretroviral refilling system that operated by pharmacists according to patient's satisfaction, knowledge in AIDS and adherence. The study design is a before and after experiment without a control group. Eligible patients were selected by internists and process into the refilling system which under pharmacists supervision for a period of three months. The refilling processes are consist of education in the disease, medication counselling, working up for drug related problems, prescribing a laboratory order to evaluate opportunistic infections and monitoring for clinical outcomes. Pharmacists refill the same antiretroviral medication if the patients did not experience problems that determined in the protocol and also prescribe medication for opportunistic infections. If patients have problems that pharmacists cannot manage which determined in a protocol, they will be referred to the internist. Primary outcomes were patient's satisfaction, knowledge and adherence. Secondary outcomes were body weight, number of patients who have opportunistic infection, CD4 cell count, number of patients admitted in the hospital owing to worsening of the disease and satisfaction of internists to this system.

Fifty-five patients completed the study had the mean age of 36.18 ± 7.55 years. After the completion of the study, score of satisfaction, knowledge and the percentage of adherence were significantly increased ($p < 0.05$). Most patients were satisfied with the refilling system owing to a shortened waiting time and the convenience in receiving medications.

The secondary outcomes showed that patients who were taken care by pharmacists did not experience a worsening of their clinical status. After the completion of this study, all internists were satisfied with this system. It can conclude that this refilling system can be applied for serving other infectious patients including HIV infected.